

آب سیاه چیست ؟

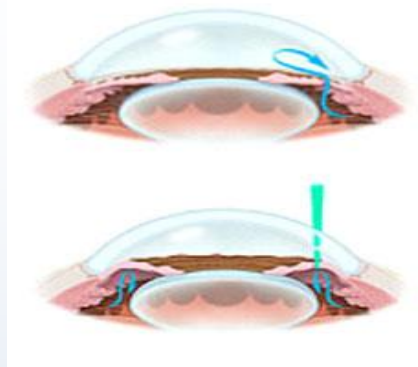
آب سیاه یکی از بیماریهای چشمی است که در آن فشار مایع موجود در چشم زیاد می شود . وقتی فشار داخل چشم بالا رفت، عصب بینایی را تحت فشار قرار می دهد . در اثر این فشار برخی از رشته های عصبی از بین می روند و در نتیجه کاهش بینایی اتفاق می افتد . اولین مناطقی که آسیب می بیند مناطق محیطی بینایی می باشد . اگر آب سیاه درمان نشود، گسترش آن می تواند سبب از دست رفتن کامل دید محیطی شود. در مراحل نهایی بیماری دید مرکزی کم شده و نتیجه آن کوری کامل است . آسیب بینایی غیرقابل بازگشت است، ولی با تشخیص زودرس، پیگیری دقیق و استفاده منظم از داروهای تجویز شده می توان از آسیب بیشتر جلوگیری کرد.

علت این بیماری چیست ؟

در قسمت جلویی چشم فضایی وجود دارد که به آن اتاق قدامی می گویند. مایع شفافیه که داخل این فضا قرار دارد مرتباً از یک طرف در حال تخلیه شدن و از طرف دیگر در حال جایگزین شدن است . نقش این مایع تغذیه بافت های اطراف چشم است. در بیماری آب سیاه این مایع، بسیار کند از چشم خارج میگردد. با تولید بیشتر مایع، فشار داخل به تدریج بالا می رود.

اگر این فشار کنترل نشود، باعث فشار بر عصب بینایی می شود و در نتیجه بینایی شخص کم می شود.

چه کسانی در معرض خطر این بیماری هستند؟

هر کسی ممکن است دچار آب سیاه شود با این حال خطر ایجاد این بیماری در برخی از افراد بیشتر از بقیه است این افراد عبارتند از

- سیاه پوستان بالای ۴۰ سال
- همه افراد بالای ۶۰ سال
- مبتلایان به مرض قند
- کسانی که در خویشاوندان آنها سابقه این بیماری وجود دارد.

علائم بیماری آب سیاه چیست؟

اکثر افراد مبتلا به آب سیاه هیچگونه علائمی ندارند. فرد ممکن است تا مراحل انتهایی بیماری متوجه از دست دادن بینایی نشود. ندرتاً فرد ممکنست دچار حمله حاد (ناگهانی و کوتاه مدت) آب سیاه شود. در این حالت، چشم قرمز و خیلی دردناک می شود. تهوع، استفراغ و تاری دید نیز ممکن است رخ دهد.

اگر بیماری باز هم درمان نشود فرد ناگهان متوجه می شود که کاملاً " دید محیطی خود را از دست داده است در این حالت بینایی فرد مثل حالتی است که گویی از داخل یک لوله توخالی به دنیا نگاه می کند. با گذشت زمان و پیشرفت بیماری، دید باقیمانده روبرو نیز متاثر شده و کم می شود و در نهایت دید کاملاً " از بین می رود.

بیماری آب سیاه چگونه تشخیص داده می شود؟

- **حدت بینایی :** با یک تابلو مخصوص، چشم پزشک می تواند بفهمد که شما از چه فاصله ای قادرید به خوبی بینید.
- **اندازه گیری فشار چشم :** فشار مایع داخل چشم اندازه گیری می شود. روش های مختلفی برای این کار وجود دارد.
- **معاینه ته چشم:** در این معاینه معلوم می شود که آیا عصب بینایی آسیب دیده است یا خیر؟
- **میدان بینایی:** با این آزمون زماپش، دید محیطی اندازه گیری می شود و معلوم می شود آیا دید محیطی کم شده است یا خیر. کم شدن دید محیطی یکی از علائم بیماری آب سیاه است.

گل کوم (آب سیاه)

واحد آموزش مرکز چشم پزشکی علوی تبریز

جراحی : در این روش یک سوراخ جدید برای خروج مایع از چشم ایجاد می شود. جراحی در کسانی انجام می شود که فشار چشم آنان با روش های قبلی (دارو درمانی و لیزر) کنترل نشده است. بسیار مهم است که بدانید جراحی آب سیاه تنها باعث می شود باقی مانده بینایی حفظ شود اما نمی تواند آن مقدار از بینایی را که از دست رفته است بازگرداند.

برای محافظت از بینایی خود چه باید بکنیم؟

اگر شما در حال درمان آب سیاه هستید، داروهای روزانه خود را به موقع و سر وقت، مصرف کنید و به طور مرتب جهت معاینه به پزشک خود مراجعه نمایید. افراد خانواده خود (که در معرض خطر این بیماری هستند) و نیز دوستان خود را تشویق کنید هر دو سال یکبار برای معاینه چشم خود مراجعه نمایند. آب سیاه با زاویه باز، شایعترین نوع بیماری آب سیاه است و نیمی از افرادی که به این بیماری مبتلا هستند حتی نمیانند که دچار این بیماری شده اند. از آنجایی که در حال حاضر کاهش بینایی ناشی از این بیماری را نمی توان درمان کرد. لازم است که بیماری حتماً در مراحل اولیه تشخیص داده شده و درمان شود تا از کاهش بیشتر بینایی و کوری پیشگیری به عمل آید.

بطور کلی توصیه می شود که در **حدود سن ۲۹ سالگی** معاینه کامل چشم شوید. پس از آن، هر ۲ تا ۴ سال یکبار معاینه چشمش کنید. بعد از سن ۶۴ سالگی، هر ۱ تا ۲ سال معاینه شوید.

درمان گلوکوم چیست؟

گلوکوم را می توان با قطره های چشمی، قرص، جراحی لیزری، جراحی چشم و یا ترکیبی از این روش ها درمان کرد. هدف از درمان این است که با پایین آوردن فشار چشم، از آسیب بیشتر عصب بینایی و از دست رفتن دید جلوگیری کنیم. انواع مختلفی از داروهای چشمی برای آب سیاه وجود دارد و پزشک شما ممکن است نیاز به تغییر دارو را توصیه کند تا دارو یا ترکیب دارویی مناسب تر جهت کنترل فشار داخل چشم تعیین شود. معمولاً ادامه درمان در تمام طول مدت زندگی لازم است. در برخی بیماران قطره های چشمی برای کنترل فشار چشم کافی نیستند و لازم است از سایر درمان ها مانند قرص ها، درمان لیزری و جراحی نیز استفاده شود.

جراحی با لیزر (ترمیم مجرای خروجی با لیزر): در این روش یک اشعه پرتوی نور (لیزر) روی قسمتی از اتاق قدامی (که مایع از آن خارج می شود)، تابانده شده با این کار ۵۰ تا ۱۰۰ نقطه سوزانده می شود، در نتیجه سوراخ قدامی گشادتر شده و خروج مایع راحت تر می شود.

